

POSUDEK VEDOUCÍHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno diplomanta:	Petr Procházka
Téma práce:	Manželství z hlediska občanského a kanonického práva
Rozsah práce:	81 stran vlastního textu (podle prohlášení autora 186.374 znaků vč. mezer, tj. 103,54 normostran)
Datum odevzdání práce (podle IS):	28. 03. 2022 (el. verze), 29. 03. 2022 (tištěná verze)

1. Aktuálnost (novost) tématu

Problematika manželství je problematikou, jíž se věnuje pozornost tradičně, a to jak z pohledu soukromoprávní, tak i kanonické jurisprudence. V tomto smyslu není téma nové, nicméně v návaznosti na nedávnou rekonstrukci soukromého práva lze považovat za aktuální metodu, kterou diplomant ke zpracování volí, a to komparaci z pohledu práva sekulárního, tak i kanonického. Práce tak získává multidisciplinární charakter, který – vzhledem k zájmu snoubenců o uzavírání manželství „v kostelech“ (a to mnohdy i bez ohledu na jejich skutečné náboženské vyznání) – zvyšuje aktuálnost práce.

Hodnocení konzultanta: Výběr tématu hodnotím na základě uvedeného kladně. Zpracování tohoto tématu je schopno osvědčit, zda si diplomant osvojil teoretické poznatky založené na soudobém stavu vědeckého poznání, výzkumu a vývoje, na zvládnutí jejich aplikace a na rozvinutí schopností k tvůrčí činnosti.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Diplomant musí prokázat znalost dvou právních úprav, a to manželství podle OZ a podle práva kanonického, při čemž je zřejmé, že musí být zároveň schopen zasazení těchto institutů do širšího rámce soukromého (či kanonického) práva. Rovněž tak volba hlavní metody práce – komparace – náročnost na úspěšné zpracování tématu zvyšuje. Nemůže jít pouze o popis dvou právních úprav jednoho institutu, nýbrž musí následovat syntetizující komparace – identifikace shodných a rozdílných prvků. To může být v případě dvou rozdílných přístupů ke zkoumané problematice poměrně náročné. Vzhledem k tomu, že jde o téma, kterému je pozornost věnována tradičně (srov. již výše), má diplomant k dispozici standardní odborné zdroje (komentáře, monografie, odborné články atd.).

Hodnocení konzultanta: Náročnost zvládnutí těchto teoretických otázek, jakož i prokázání souvisejících znalostí, při čemž je možno čerpat z tradiční palety zdrojů, odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na práce tohoto druhu.

3. Formální a systematické členění práce

Po formální stránce je práce členěna do pěti kapitol, k čemuž je nutno přičíst úvod a závěr práce. Toto formální členění vhodně koresponduje s celkovou systematickou prací, kdy autor postupuje od obecného k dílčímu, od staršího k novějšímu. Taj v kap. 1 je nejprve obecně pojednáno historii institutu, následuje pak analýza současné právní úpravy v OZ. V kap. 2 jsou pak probrány procesní aspekty rozvodu. Obdobnou strukturu mají kap. 3 a 4, které o dané problematice pojednávají z pohledu práva kanonického. Kapitola 5 je pak přirozenou syntézou práce, je v ní soustředěna samotná komparace obou právních úprav. V závěru autor výsledky své práce přehledně shrnuje. Členění práce odpovídá skutečnosti, že hlavní metodou práce je metoda komparativní. Autor se snažil o maximální koherenci výše uvedených

kapitol (tj. 1, 2 a 3, 4), což se mu v maximální možné míře podařilo. Diplomant tak prokázal schopnost systematické a důsledné práce v rámci komparativní metody.

Hodnocení konzultanta: Jednotlivé tematické celky jsou voleny v logické posloupnosti, celková logická stavba práce je promítnuta také do dílčího členění jednotlivých kapitol. Systematika práce i její formální členění odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na práce tohoto druhu.

4. Vyjádření k práci

V úvodu je formulován cíl práce: „*je podrobný popis a rozbor občanskoprávního manželství a manželství z hlediska kanonického práva,*“ jakož i zaměření a identifikace vzájemných odchylek těchto úprav (byť mnohdy jde o odchylky subtilní).

Na práci lze kladně hodnotit, že diplomant nerezignoval ani na použití metody historické (a to koherentně v obou případech analyzovaných úprav manželství), ostatně tak lze identifikovat mnohé společné kořeny obou přístupů. Dále lze kladně hodnotit, že autor zpracoval obě části práce ve zhruba stejném rozsahu, zejména pak, že i v rámci práva kanonického dokázal téma zpracovat do odpovídající hloubky – totiž do hloubky odpovídající zpracování právní úpravy v OZ (která se přeci jen jeví z pohledu zpracování snadnější). Dále lze kladně hodnotit, že autor provedl komparaci systematicky přehledně – vnitřní struktura kap. 5 zásadně odpovídá hlavní struktuře předchozích kapitol.

Sluší se rovněž dodat, že autor vede velmi důsledně a pečlivě celý citační aparát. Ten ostatně svědčí o podrobnosti a o pečlivosti autora při zpracování práce, neboť počet poznámek pod čarou čítá 368 – což je v rámci kritérií na práce diplomové zcela jistě počet nadstandardní.

Jako dílčí výhradu (spíše formálního rázu) lze uvést autorovu zmínku o rozdělení práce do třech částí (srov. úvod práce). Vzhledem k tomu, že v obsahu nejsou tyto části nijak vyznačeny a práce obsahuje 5 kapitol, může být tato zmínka na první pohled pro čtenáře poněkud matoucí. Buď bylo vhodné v rámci obsahu tyto části vyznačit, nebo mohl v rámci textu v úvodu práce autor rovnou zmínit, že první část tvoří kap. 1 a 2, druhou kap. 3 a 4 a třetí část pak samotná komparace (kap. 5). Nejde však o vadu, kterou bych hodnotil jako zásadní.

Celkově práci hodnotím jako zdařilou, a to ohledně logické stavby, komplexnosti zpracování i použitých právně-hermeneutických metod.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Cíl diplomové práce je uveden výše. Autor tento cíl splnil , v závěru vyslovil názory, které mají argumentační oporu v textu práce.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Diplomant při zpracování zvoleného tématu prokázal schopnost samostatné práce. Automatická kontrola shod provedená systémem Theses.cz generuje dokument čítající 1995 stran, představující 85 dokumentů obsahujících shody. Míra shody však v žádném dokumentu nepřesahuje 4 %. Nakořím je v lidských silách a časových možnostech vyhrazených pro posouzení práce takto obsáhlý dokument prostudovat, lze konstatovat, že nalezené shody se týkají povětšinou názvů právních předpisů či citací zákonných textů, které logicky musí být shodné. Automatická kontrola shod provedená

	<p>systémem Turnitin indikuje 131 zdrojů obsahujících shody, čímž generuje celkovou podobnost (<i>overall similarity</i>) 35 %. Z toho je však třeba věnovat pozornost pouze zdroji č. 1, kde je indikována shoda 10 % (od zdroje č. 2 se vykazuje shoda 3 % a méně). Ovšem ani hodnota 10 % u zdroje č. 1 sama o sobě ničeho nevyovídá, neboť jde o odkaz na úložiště dspace.cuni.cz, v němž jsou ovšem agregovány další dílčí odkazy. Po prostudování shod indikovaných souhrnně ze zdroje č. 1 lze konstatovat, že indikované shody se týkají především ustálených citací profilující teoretické literatury, ustálených právních obrátů, citací zákonných ustanovení, judikatury apod., které z povahy věci musí být shodné. Na základě těchto kontrol tedy nelze učinit závěr, že by diplomant nepostupoval při tvorbě práce <i>lege artis</i>.</p>
Logická stavba práce	<p>Logická stavba práce je již zhodnocena výše a lze ji hodnotit jako zdařilou. Logická stavba odpovídá volbě komparativní metody jako hlavní metodě práce.</p>
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	<p>Autorka pracuje s literaturou řádně a průběžně na ni odkazuje (poznámkový aparát čítající 368 položek je veden <i>lege artis</i>). Seznam použitých zdrojů je přehledný, autor pracoval s cca 50 zdroji a s 13 judikáty. Vzhledem zaměření tématu na jeden institut je tento počet odpovídající požadavkům kladeným na práce tohoto druhu.</p>
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	<p>Autor téma zvolené v názvu diplomové práce zpracoval co do podrobnosti způsobem odpovídajícím pracím tohoto druhu, k podrobnosti zpracování již výše. Lze tedy uzavřít, že autor zvolené téma zpracoval a vyčerpал dostatečně.</p>
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	<p>Úprava práce je po formální stránce přehledná. Velikost písma i jeho rozpis je standardní, počet úhozů na jedné straně je pravděpodobně vyšší než na průměrné normostraně. Součástí práce nejsou grafy ani tabulky. Lze uzavřít, že úprava odpovídá požadavkům kladeným na práce tohoto druhu.</p>
Jazyková a stylistická úroveň	<p>Jazyková a stylistická úroveň práce je standardní.</p>

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

6.1 Připomínky – viz výše v rámci podrobného hodnocení.

6.2 Otázky k zodpovězení při obhajobě:

1) Doporučoval by autor na základě provedené komparace návrat k pojetí manželství jako smlouvy také v rámci občanského zákoníku, ostatně též po vzoru ABGB?

2) Čím je historicky podmíněna okolnost, že při církevním svatebním obřadu stojí nevěsta zpravidla po levé ruce ženicha, zatímco při obřadu sekulárním stojí nevěsta většinou po pravé ruce ženichově?

Doporučení/nedoporučení k obhajobě	práce Závěrem lze konstatovat, že předložená diplomová práce, jak po stránce obsahové, tak i formální, splňuje požadavky kladené na práce tohoto druhu, a proto doporučuji její přijetí k ústní obhajobě.
Navržený klasifikační stupeň	Výborně.

V Praze dne 10. 04. 2022

doc. JUDr. Ondřej Frinta, Ph.D.
vedoucí diplomové práce